

**Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése
Jogi és Ügyrendi Bizottság**

ELŐTERJESZTÉS

Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése

**2016. március 24-én
tartandó ülésére**

Tárgy: Közterület elnevezések

Az előterjesztést készítette: Hatósági Iroda
Dr. Bodóczky Judit irodavezető
Műszaki Osztály
Csányi Katalin osztályvezető

Kezelési megjegyzés: HATÁROZAT-TERVEZET

Döntési változatok száma: 2

Mellékletek: helyszínrajzok

Véleményezésre megkapta:

Egyéb szervezet, külső szakértő:

Megtárgyalta:

Jogi és Ügyrendi Bizottság

Határozat száma:

...../2016. (III. 22.) JÜB sz. határozat

Törvényességi észrevételem nincs:

**Dr. Határ Mária
jegyző**

Bizottság még nem tárgyalta

**Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése
Jogi és Ügyrendi Bizottság**

**Ügyiratszám: 7660-3/2016.
Ügyintéző: Gózon Tamás**

Előterjesztés

**Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése
2016. március 24-ei ülésére**

Tárgy: Közterület elnevezések

Tisztelt Közgyűlés!

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a Közgyűlés és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 4/2013. (II. 14.) önkormányzati rendelet 2. melléklet 4.2.3. pontja alapján a Jogi és Ügyrendi Bizottság közgyűlési döntésre előkészíti a közterület elnevezésére, az elnevezések megváltoztatására, közterületnevek védetté nyilvánítására vonatkozó előterjesztéseket.

1. számú javaslat

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mőtv.)14/A. § (1) bekezdése szerint minden belterületi és olyan külterületi közterületet el kell nevezni, amely olyan ingatlanhoz vezet, amelyen az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény szerinti épület található.

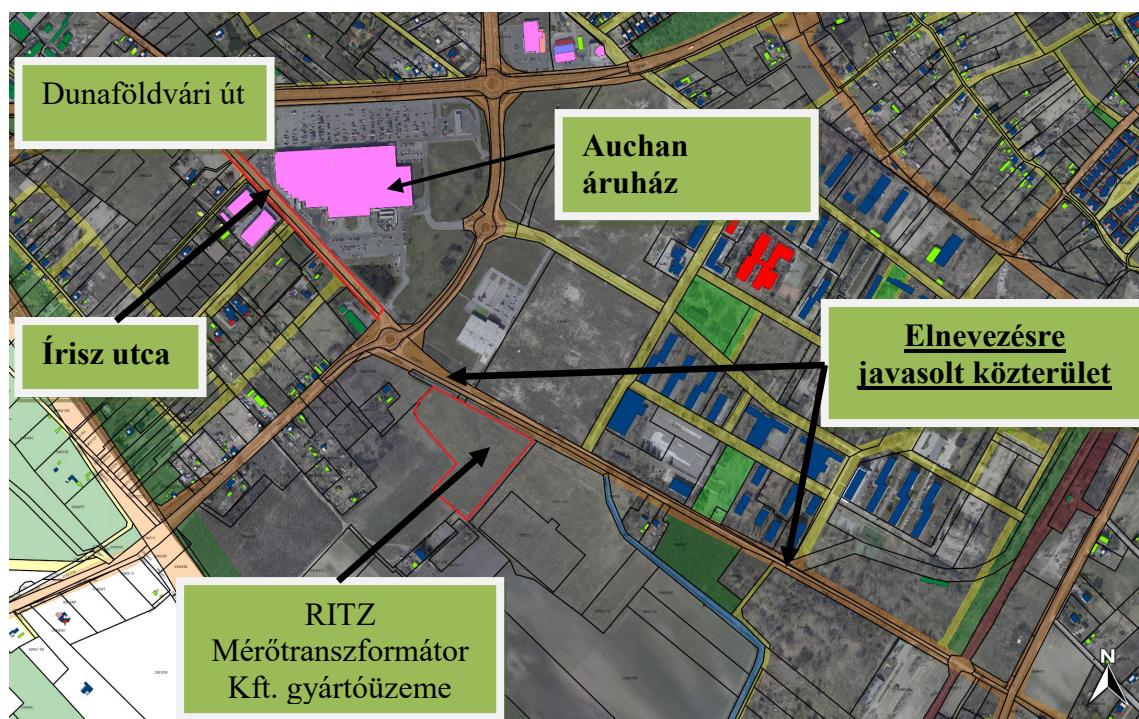
Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2. § 13. pontja értelmében „Közterület: közhasználatra szolgáló minden olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló földterület, amelyet az ingatlan-nyilvántartás ekként tart nyilván”.

A RITZ Mérőtranszformátor Kft. /Kecskemét, Hrsz: 21971/10/ azzal a kéressel fordult önkormányzatunkhoz, hogy a vállalkozás egykori alapítójának emléket állítva, a Kft. által a kecskeméti, 21971/10 hrsz-ú ingatlanon létesített gyártó csarnok megközelítésére szolgáló közterület a **Dr. Hans Ritz utca**, vagy a **Ritz utca** elnevezést viselhesse.

A Kft. ingatlanával szomszédos közterületet az ingatlan-nyilvántartás alapján a kecskeméti, 21971/8 hrsz-ú, Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának tulajdonát képező kivett közút művelési ágú ingatlan alkotja.

Az elnevezésre javasolt közterület kapcsolatot biztosít a Homokbánya térséggel a Vályogvető utca és a Rosta utca csatlakozásával, továbbá az Írisz utcát és a Wéber Ede utcát köti össze, hossza megközelítőleg 1 km.

Az elnevezésre javasolt közterület környezete a Településrendezési Terv szerint nagyobb arányban beépítésre szánt „Gksz” kereskedelmi, szolgáltató gazdasági zóna övezeti besorolású.

1. számú helyszínrajz: Az elnevezésre javasolt közterület környezete

*Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a közterület elnevezések megállapításáról, változtatásáról, jelöléséről, valamint az emléktábla-állítás és a közterületi alkotás elhelyezésének rendjéről szóló 19/1996. (IV. 9.) önkormányzati rendeletének (továbbiakban: Rendelet) 2. § (2) bekezdése c) pontja értelmében a közterületnév előtagjának megállapításakor **kerülni kell az idegen, vagy nehezen kiejthető elnevezéseket.***

A Rendelet 6. § (1) bekezdése szerint közterület-elnevezéssel emléket állítani olyan magyar személyiségnek lehet:

„a) akinek tevékenysége a közjót, a nemzet szellemi, anyagi gyarapodását példaértékűen szolgálta és személye közmegbecsülést szerzett;

b) aki a tudományok, a művészetek, a sport, a közélet valamely területén kimagaslóan jelentőset alkotott;

c) aki a város életében, történetében kiemelkedő szerepe folytán jelentősen hozzájárult Kecskemét fejlődéséhez, hírnevének gyarapodásához.”

A fentiek alapján az érintett választókerület önkormányzati képviselője, Sipos László azt javasolja, hogy az elmúlt időszak közterület elnevezéseihez hasonlóan (Kiss Árpád út, Barényi Béla út) a kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági és egyéb ipari hasznosítású területeken és azok környezetében elhelyezkedő közterületek az adott területen működő vállalkozások tevékenységével összefüggő tudományokban kiemelkedő eredményeket elérő magyar, vagy magyar származású mérnökök nevét viselje. Mivel a Kft. villamosipari tevékenységet folytat, ezért a képviselő úr javaslata, hogy a tárgyi közterület magyar származású, neves villamosipari mérnök, Gábor Dénes, vagy Déri Miksa nevét viselje.

Gábor Dénes

Gábor Dénes 1900. június 5-én született Budapesten. Már nagyon fiatalon beleszeretett a fizikába. Figyelme rögtön az atomok világa, az elektronok viselkedése felé fordult. Középiskolai tanulmányait a budapesti Magyar Királyi Állami Főreáliskolában végezte. Még gimnazista korában, tízévesen jelentette be első szabadalmát, az Aeroplán körhintát.

Érdeklődésének megfelelően a budapesti Műegyetemen gépészmérnöki, majd Berlinben villamosmérnöki tanulmányokat folytatott. Alapos matematikai ismereteit olyan neves szakemberektől kapta, mint Fejér Lipót, Kürschák József és Rados Gusztáv. Kortársai, barátai, vitapartnerei közé tartozott a későbbi nagy magyar tudós-triász: Neumann János, Szilárd Leó és Wigner Jenő. Berlinben, amely a 20. század első évtizedeiben a fizika fellegvárának számított, Einstein előadásait hallgathatták.

Gábor Dénes első munkahelye Németországban egy magasfeszültségű távvezetékek tervezésével foglalkozó kutatóintézet volt. Pályája kezdetén a nagyteljesítményű, nagyfeszültségű villamos távvezetékben létrejövő tranziens jelenségekkel, majd az ún. vándorhullámok megfigyelésére szolgáló katódsugár oszcillográfokkal foglalkozott.

Részt vett az elektronmikroszkópok és a televíziós képcsövek fejlesztésében. 1927-ben, mint a Siemens-Halske cég alkalmazottja, doktori értekezését a katódcsőről írta.

Németországban kezdett el foglalkozni a plazmajelenségek elméletével 1932-ben. A náci hatalomátvétel után elhagyta Németországot és hazatért Magyarországra, ahol 1934-ig az Egyesült Izzó kutatólaboratóriumában a gázkisülés fizikájával foglalkozott. Itt - Budincsevits Andorral együtt - fejlesztette ki a plazmalámpát.

1934-ben Angliába költözött. A Thomson-Houston Társaság kísérleti laboratóriumában fő munkaterülete továbbra is az elektronoptika volt. Később itt kezdett el foglalkozni a híradástechnikai információelmélettel. Az elektronoptikai leképezés vizsgálata vezette el a holográfia feltalálásához, amiért 1971-ben fizikai Nobel-díjat kapott.

Először 1962-ben tért vissza Magyarországra. 1964-ben a Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli tagjává választotta. Az Akadémia meghívására később is gyakran járt itthon, és mindig szívesen látta a fiatal magyar tudósokat az Imperial College-ban lévő tanszékén.

Gábor Dénes 1979. február 9-én Londonban hunyt el.

Déri Miksa

Déri Miksa 1854. október 27-én született a délvidéki - egykori Bács-Bodrog megye - déli részén fekvő Bács községben. Gazdag kereskedőcsalád sarja. Műszaki tanulmányait a budapesti József Műegyetem mérnöki szakosztályán kezdte el, és 1877-ben szerzett vízépítő-mérnöki oklevelet a Bécsi Műegyetemen.

1878-1882 között a közlekedési minisztérium folyamszabályozási hivatalában kezdte munkáját. A Duna és a Tisza szabályozásának tervezésével foglalkozott. Ő maga mai szakmegjelöléssel építőmérnök volt, de rabul ejtette az elektrotechnika csodája. Munkájával párhuzamosan elektrotechnikai tanulmányokat is folytatott. 1882-ben a Ganz-gyár mérnöke, később pedig igazgatója lett, ahol ebben az időben rendkívül tehetséges szakemberek dolgoztak együtt.

Déri Zipernowskyval közösen, 1882-ben dolgozott ki egy 1350 V-os, 70 Hz-es, öngerjesztésű, váltakozó áramú generátort, amelyet 1883-ban kezdtek gyártani. Déri Miksa dolgozott Mechwart Andrással is, akivel közösen alkották meg azt a gépet, ami a budapesti Keleti Pályaudvar világítását szolgálta. 1883-tól Bécsben dolgozott a Ganz-gyár villamos

osztályának ausztriai képviselőjeként, de a kutatói munkát ekkor sem hagyta abba. Zipernowsky irányításával 1884-ben elkezdte egy párhuzamos kapcsolású villamos-energia elosztórendszer kísérleteit.

Bláthy Ottóval és Zipernowsky Károllyal 1885-ben megalkották a zárt vasmagú transzformátort, amelynek megalkotásában Déri a kísérleti munka oroszlánrészét végezte. Szabadalmukat - mely külön mag- és köpenytranszformátort is ismert Zipernowsky-Déri-Bláthy transzformátor, de még inkább ZBD transzformátor néven ismerte meg a világ.

Megszületett tehát az eszköz, aminek segítségével megoldották a villamos áram nagy távolságra történő gazdaságos, jó hatásfokú szállítását és elosztását. Az áramellátás sikeres gyakorlati alkalmazásának oly látványos eredményei voltak, mint Bécs kivilágítása, vagy a pesti Nemzeti Színház ellátása villamos fényforrásokkal.

1889-től az akkor alapított bécsi Internationale Électricitäts Gesellschaft vezető igazgatója lett, és még ebben az évben megszervezte és berendezte a bécsi villamos-erőművet.

Déri Miksa 1938. március 5-én hunyt el, 84 éves korában Meranóban, ahol visszavonultan élt a munkával eltöltött, sikerekben kivételesen gazdag, alkotó évek fáradalmi után.

A Rendelet 4. § (1) bekezdése alapján a fent javasolt közterületnevek vizsgálatakor figyelemmel voltunk a városrész, a szűkebb környék, a szomszédos közterületek, jellegére.

Az elnevezésre javasolt közterület mentén a beépítésre szánt területen jelenleg három, Alsócsalános tanya és Ballószög tanya közterületnevekre számozott, beépített ingatlan található, amelyek a közterület elnevezését követően címváltozással érintettek.

Fentiekre figyelemmel a bizottság javasolja, hogy a Tisztelt Közgyűlés **a kecskeméti, 21971/8 hrsz-ú ingatlanból álló közterületet**

A változat: Gábor Dénes utcának,

B változat: Déri Miksa utcának

nevezzék el.

2. számú javaslat

Az Mötv. 13. § (1) bekezdésének 3. pontja értelmében a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése.

Az Mötv. 14. § (2) bekezdése szerint a 13. § (1) bekezdés 3. pontjában meghatározott közterület, illetve közintézmény nem viselheti

- a) olyan személy nevét, aki a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában részt vett, vagy
- b) olyan kifejezést vagy olyan szervezet nevét, amely a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül utal.

Az Mötv. 14. § (3) bekezdése alapján, ha a helyi önkormányzat döntése során kétség merül fel a tekintetben, hogy a közterület neve megfelel-e a (2) bekezdésnek, arról beszerzi a Magyar Tudományos Akadémia (továbbiakban: MTA) állásfoglalását.

Az MTA elmúlt időszakban folyamatosan vizsgálta a XX. századi önkényuralmi rendszerhez köthető elnevezéseket. Az MTA az eddig lefolytatott vizsgálatairól egy összefoglalót adott ki,

amelyben közel 250 közterület és közintézmény névhasználatáról alkotott állásfoglalását ismerteti.

Az összefoglalót megvizsgálva megállapítható, hogy városunk közigazgatási területén három közterület visel olyan elnevezést, amelyek használata az MTA szerint nem javasolt, vagy tilalom alá esik.

MTA állásfoglalásai alapján az *Mötv. 14. § (2) bekezdés a) pontjának* hatálya alá tartozik az **Erdei Ferenc tér**, a **Lukács György utca** és a **Nyíró József köz**.

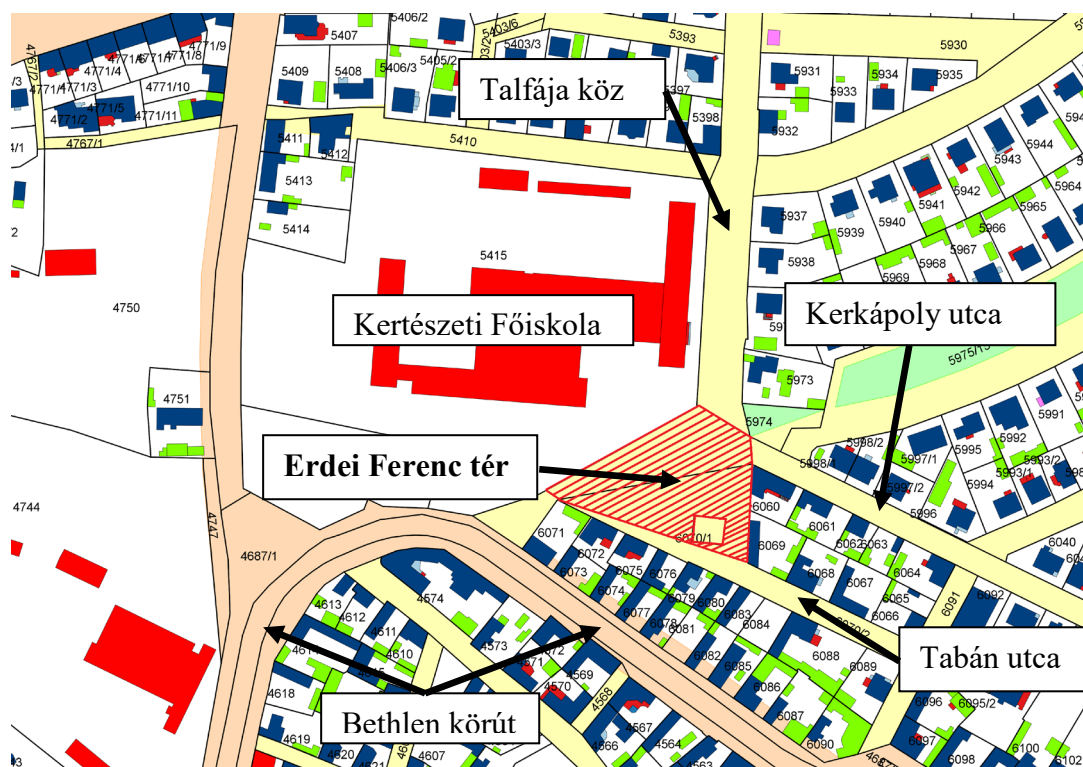
Az elmúlt időszakban bírói kezdeményezés alapján egyedi normakontroll eljárást indítványoztak az Alkotmánybíróságnál az *Mötv. 14. § (2) és (3) bekezdése* alaptörvényellenességének megállapítására, valamint a jogszabály alkalmazásának kizárására vonatkozóan.

Az Alkotmánybíróság a 2016. február 22. napján meghozott III/3390/2015. számú határozatával a bírói kezdeményezést elutasította, ezért **önkormányzatunknak döntenie kell az érintett közterület elnevezések megváltoztatásáról.**

2.1. számú javaslat

Erdei Ferenc tér

Az Erdi Ferenc tér elnevezést a Bethlenváros városrészben a Tabán utca, Kerkápoly utca, Talfája köz csatlakozásai és a Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Kar épülete által közrefogott terület viseli.

2. számú helyszínrajz: Erdi Ferenc tér és környezete

Az MTA Erdei Ferencre vonatkozó állásfoglalása:

„Agrárközgazdász, politikus, szociográfus, falukutató (1910–1971). Az MTA tagja, Kossuth-díjas parlamenti képviselő (1944–1971). A háború előtt a „népi írók” csoportjának tagjaként a Válasz című folyóirat és a nagy visszhangot kiváltó Futóhomok című, parasztságról szóló szociográfia (1937) szerzője, a Nemzeti Parasztpárt egyik megalakítója. 1944. december 22. – 1945. november 15. között az ideiglenes nemzeti kormány belügyminisztere; egyik megszervezője az ÁVH elődjének számító Államrendőrség Politikai Rendészeti Osztályának; 1948–1949 között államminiszter, 1949–1953 között földművelésügyi miniszter (a kulák-listák idején), 1953–1954 között igazságügy miniszter, 1954–1955 között földművelésügyi miniszter, 1955.XI.15.–1956.X.31. között a minisztertanács elnökhelyettese. 1957-től az Agrártudományi Kutató Intézet igazgatója, ezzel párhuzamosan 1957–1964 és 1970–1971 között az MTA főtitkára, 1964–1970 között alelnöke. Nagy szerepe volt a kollektivizálásban; 1948-ban és 1962-ben Kossuth-díjat kapott. Nevének használata közterület vagy közintézmény elnevezésében nem javasolt, mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 14. § (2) bekezdése szerint XX. századi önkényuralmi politikai rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában vett részt.”

A lakcímnnyilvántartás adatait megvizsgálva megállapítható, hogy Erdei Ferenc tér vonatkozásában jelenleg 9 személy használ lakcímet lakó- vagy tartózkodási helyként.

Az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint jelenleg kettő ingatlan esetében van feltüntetve Erdei Ferenc tér szerinti települési cím.

A Rendelet 4. § (1) bekezdése alapján a közterületnév meghatározásánál figyelemmel kell lenni a városrész, a szűkebb környék, a szomszédos közterületek, az érintett közterületen lévő intézmények jellegére, ezért a térség önkormányzati képviselőjeként javaslom, hogy a jelenlegi Erdei Ferenc tér a Kecskeméti Főiskola Kertészeti Főiskolai Kar épületének építetójének, Mészöly Gyulának emléket állítva Mészöly Gyula tér elnevezést viselje.

Mészöly Gyula (1910. január 6. – 1974. március 18.)

Kossuth-díjas növénynevelő, biológus, az MTA rendes tagja.

Mészöly Gyula uradalmi kertész és Stadler Julianna gyermekeként született. Az elemi iskolát Dombóváron végezte, majd édesanyja halálát követően nagyszülei az ikervári hadiárva intézetébe adták. Baján a Kertképző iskolában fejezte be a középiskolát, 1932-től a Kertészeti Egyetemen folytatta tanulmányait. Magyar Gyula tanítványaként a paradicsom nemesítési munkákban vett részt. A kertészoklevél megszerzése után, 1935 júliusától novemberig a Mauthner Ödön Rt. derekegyházi gazdaságában volt gyakornok. 1936. március 10-étől Érden, egy gyümölcsstermesztő gazdaságban dolgozott, onnan hívták 1936. szeptember 15-én Bajára, a kertészeti középiskolához szaktanárnak. 1940. február 1-jétől a Kecskeméti Gazdasági Szaktanítóképző Intézet szaktanára, tanítás mellett itt kezdte nemesítő-kutató munkáját. 1941 őszén bízták meg a kecskeméti Kísérleti Telep megszervezésével, amely 1943-ban Állami Kertészeti telepként alakult meg.

1948-tól kezdődtek az intézeti beruházások, új épületek, növényházak épültek. Eredményeik elismeréseként a minisztérium Állami Kertészeti Kísérleti Teleppé szervezte át az intézményt. 1950-ben a ceglédi kísérleti telepet a kecskemétihez csatolták, Kecskeméti Kísérleti gazdaságként folytathatták munkájukat.

1955-ben Duna-Tisza Közi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet néven, tájintézeté szervezték át az intézetet.

Mészöly Gyula szervező, vezető munkássága mellett elmélyült kutatómunkát végzett. A paradicsomnemesítés volt életének igazi szenvedélye. Genetikus, agrotechnikus, növényvédő és vegyész szakemberek közös munkasikerekén születtek paradicsomfajtái.

Sikeres nemesítő munkásságát 13 államilag elismert paradicsom, és számos egyéb fajta mutatja. Mintegy 50 tudományos dolgozata, 40 szakmai cikke, mintegy 7 önálló könyve jelent meg, és ötszáz tudományos közleményt jelentettek meg munkatársai. 1956-ban sikerült előállítania Európában elsőként a Lycopersicon peruvianum-mal életképes fajhibridet, és óriási lépést megtenni munkatársaival a rezisztenciára nemesítés terén is.

Eredményeiért 1956. március 15-én Kossuth-díjjal jutalmazták. Fél év múltán, az októberi események során, őt is letartóztatták.

Az intézetében létesített paradicsom-magüzem lehetővé tette hazánk évi, I. fokú vetőmag szükségletének előállítását, biztosítását. Széles körű társadalmi tevékenységet fejtett ki, több tudományos bizottságnak és társaságnak volt tagja, ill. elnöke, valamint Bács-Kiskun megye országgyűlési képviselője (1957–1972).

1958-tól a kalocsai fűszerpaprika nemesítést is a kecskeméti intézethez csatolták és az üzemvezetési feladatokkal is Mészöly Gyula irányította intézetet bízták meg. 1961-ben Mészöly Gyula kapta feladatul a kecskeméti felsőfokú technikum szervezését, majd a létrejött szervezet irányítását is. 1967-től a Kertészeti Egyetem c. egyetemi tanára.

A Mészöly Gyula alapította intézet 1971. január 1-jétől Zöldségtermesztési Kutatóintézet néven működik (ZKI). 1974. március 18-án Kecskeméten hunyt el. Évtizedes kitartó munkájával, nagy tudásával, emberségével teremtett nemzetközi híré, Európa szerte elismert intézményt.

Mészöly Gyula leszármazottai - írásban foglalt nyilatkozattal - az elnevezési javaslatához hozzájárultak, ellene kifogást nem emeltek.

Fentiekre figyelemmel a bizottság javasolja, hogy a Tisztelt Közgyűlés **a kecskeméti, 5421 hrsz-ú és 6070/2 hrsz-ú közterületi ingatlanok részét képező területet**

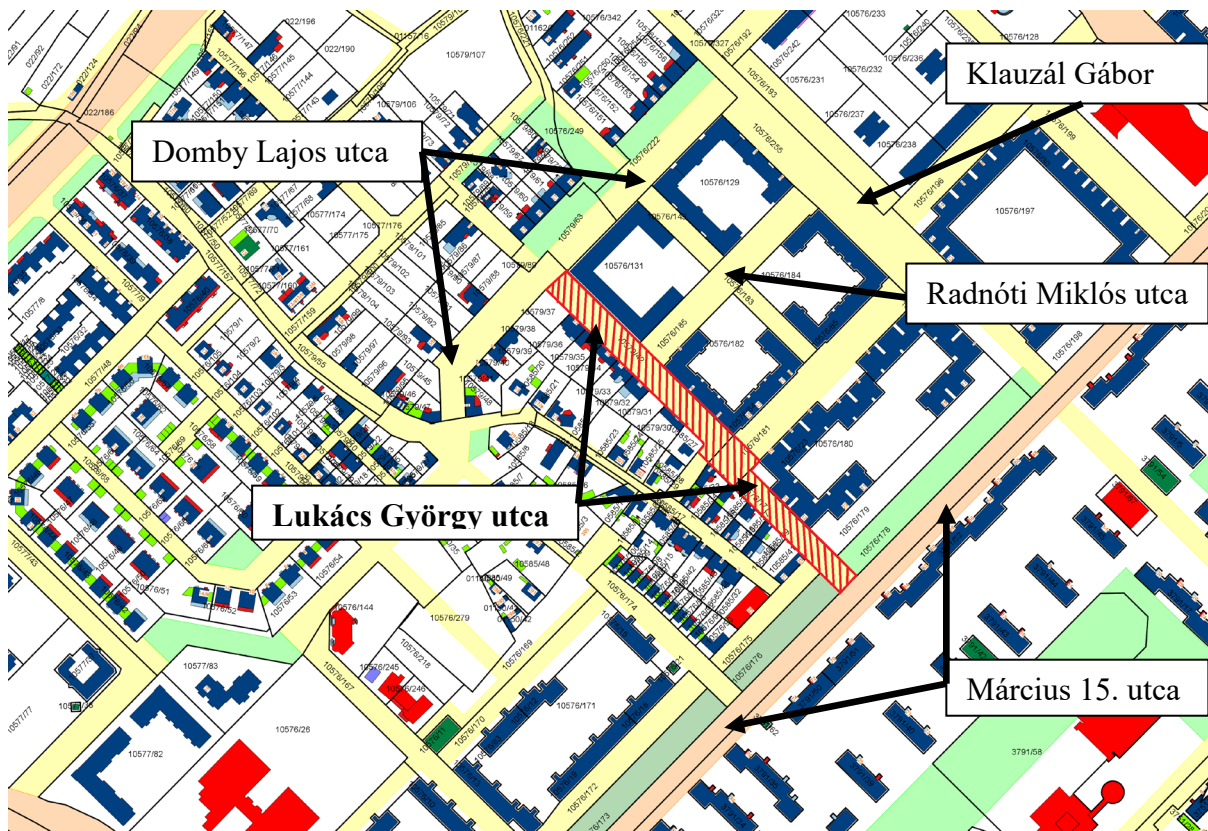
**Mészöly Gyula térnek
nevezze el.**

2.2. számú javaslat

Lukács György utca

A Lukács György utca elnevezést a Széchenyiváros városrészben a Március 15. utcát és a Domby Lajos utcát merőlegesen összekötő, közel 300 m hosszúságú közterület.

A lakcímnnyilvántartás adatait megvizsgálva megállapítható, hogy Lukács György utca vonatkozásában jelenleg 225 személy használ lakcímet lakó- vagy tartózkodási helyként.

3. számú helyszínrajz: Lukács György utca és környezete

A tárgyi közterület páratlan számozású oldala „Lf” falusias (alacsony laksűrűségű) lakózóna és „Lke” kertvárosias (alacsony laksűrűségű lakózóna) övezeti besorolású, ahol az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint 10 ingatlan esetében van feltüntetve Lukács György utca szerinti települési cím. A közterület páros számozású oldala „Ln” nagyvárosias (nagy laksűrűségű) övezeti besorolású, ahol jellemzően négy- és ötszintes többlakásos lakóházak találhatóak. A páros számozású oldalon összesen 5 lépcsőház nyílik a Lukács György utcáról.

Kecskemét Város Tanácsa az 1988. június 9. napján tartott ülésén a 107/1988. vb. számú határozatával a kommunista vezetőkről megemlékezve több közterület elnevezésével egyidejűleg döntött a Lukács György utca elnevezéséről.

Az MTA Lukács Györgyre vonatkozó állásfoglalása:

„Világhírű filozófus (1885–1971). 1918 végétől a Kommunisták Magyarországi pártjának tagja, a tanácsköztársaság idején közoktatásügyi népbiztos, 1919 őszétől Bécsben, Berlinben, majd Moszkvában élt, 1920 és 1929 között az illegális kommunista párt egyik vezetője volt. Stratégiai kérdésekben összeütközésbe került a pártvezetéssel, ezért kizárták a pártból. 1938-tól vett részt ismét a magyar kommunista emigráció munkájában. 1945 után egyetemi tanár Magyarországon, a pártvezetéssel többször konfliktusba kerülő ideológus. 1956-ban Nagy Imre kormányának tagja, a forradalom után újjáalakuló állampártba csak 1967-ben veszik vissza. A 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól 14. § (2) bekezdése szerint közterület, illetve köztintzmény nem viselheti olyan személy nevét, aki a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában részt vett, s mivel Lukács György kétségtelenül részt vett a kommunista rendszer megalapozásában, kiépítésében és fenntartásában, a törvény erejénél fogva Lukács Györgyről közterület nem nevezhető el. Ez a szakvélemény nem arra vonatkozik, hogy tudói kvalitásai alapján nevezhető-e el utca Lukács Györgyről. Így pusztán a törvényi tényállásból

és a Lukács György élettörténetéből adódó konklúziót fogalmazzuk meg, mindenféle további tudományos mérlegelés nélkül.”

Az MTA Lukács Györgyre vonatkozó állásfoglalásának kialakítását követően a Lukács György utca lakói a térség önkormányzati képviselőjének, Engert Jakabnénak eljuttatott levélben - több mint 70 aláírással ellátva – az utcanév változatlan használata mellett fogalmazták meg véleményüket.

A közterületnév vizsgálata alapján megállapítható, hogy történelmünk során nem csak a Kommunisták Magyarországi Pártjának alapító tagjaként közreműködő Lukács György személye ismert, hanem névrokona, a neves magyar jogász, főispán, országgyűlési képviselő, vallás- és közoktatásügyi miniszter.

Lukács György (Nagyvárad, 1865. szeptember 10. – Budapest, 1950. szeptember 28.)

Jogi tanulmányainak befejeztével 1887-ben a Budapesti Egyetemen jogi doktorrá avatták. Már 1885-ben tiszti rangot nyert. 1887-ben került a Magyar Királyi Belügyminisztériumba, ahol tíz éven át szolgált. Előbb mint fogalmazó-gyakornok, majd 1895-ben már miniszteri titkár volt, miután a belügyi közigazgatás minden ágában jártasságot szerzett. A Belügyminisztériumtól előterjesztett törvényhozási munkálatok majdnem mindegyikében tevékeny részt vett; jelesül ő dolgozta ki az állami anyakönyvekről szóló törvényjavaslatot és annak indokolását, valamint az erre vonatkozó belügyminisztériumi utasításokat. Ugyancsak ő tanulmányozta a minisztérium megbízásából külföldön a különböző anyakönyvi rendszereket. Ezért a Belügyminisztériumban felállított anyakönyvi ügyosztály élére állították.

1897-ben elkerült a belügyminisztériumtól, 1897. március 23-ától Békés vármegye, majd 1901-től emellett Hódmezővásárhely főispánja is volt. 1905. június 18-tól vallás- és közoktatásügyi minisztert, majd 1910-től az országgyűlés képviselője, egészen 1931-ig.

Elnöke volt az Országos Képzőművészeti Társulatnak, továbbá harmadik, egyben utolsó ügyvezető elnöke a lengyel–magyar kapcsolatok ápolását célul tűző Magyar Mickiewicz Társaságnak, 1927-től a Magyar Revíziós Liga ügyvezető elnöki posztját is betöltötte. 1950-ben halt meg Budapesten.

A térség önkormányzati képviselője, Engert Jakabné támogatja a javaslatot.

Fentiek alapján a bizottság javasolja, hogy a Tisztelt Közgyűlés

a Kommunisták Magyarországi Pártjának alapító tagjaként közreműködő Lukács György helyett **a jogász, főispán, országgyűlési képviselő, vallás- és közoktatásügyi miniszter Lukács György (1865-1950) számára állítson emléket.**

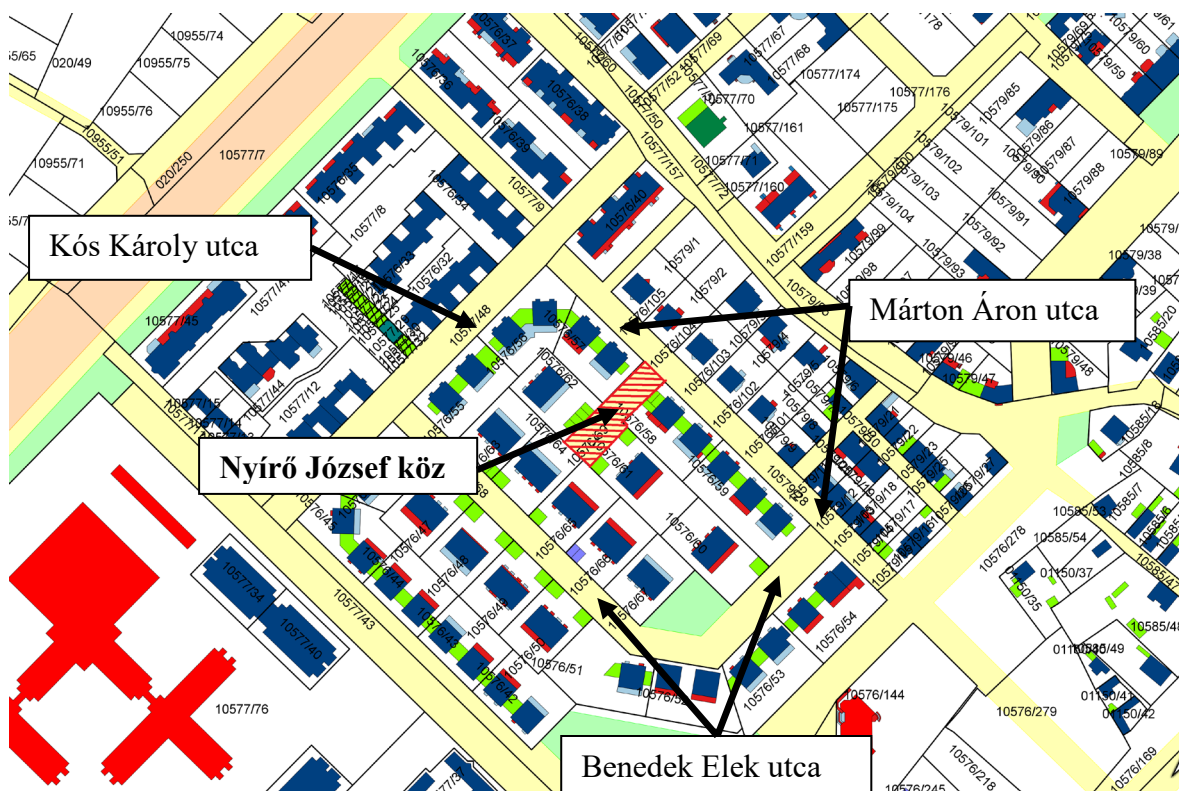
2.3. számú javaslat

Nyíró József köz

A Nyíró József köz elnevezést a Széchenyiváros városrészben a Márton Áron utcáról (a városközponttól távolodva) balra leágazó, közel 50 m hosszúságú, zsákutca jellegű, Kecskemét, 10576/69 hrsz-ú közterületi ingatlan viseli.

A lakcímnnyilvántartás adatait megvizsgálva megállapítható, hogy a Nyíró József köz vonatkozásában jelenleg 27 személy használ lakcímet lakó- vagy tartózkodási helyként.

Az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint jelenleg kettő (4-4 sorházból álló) ingatlan esetében van feltüntetve Nyíró József köz szerinti települési cím.

4. számú helyszínrajz: Nyíró József köz és környezete

Az MTA Nyíró Józsefre (1889–1953) vonatkozó állásfoglalása:

„Jelentős irodalmi tehetség volt, különösen korai novellisztikája, valamint önéletrajzi regénye (Isten igájában) említésre méltó. A negyvenes évek elejéig, vagyis az életmű legfontosabb szakaszában, népi jellegű plebejus demokrata álláspontot képviselt, az erdélyi Helikon íróközösségébe tartozott. Később a szélsőjobboldalra tolódott, Szálasi hívévé vált, a soproni nyilas országgyűlésen is részt vett, majd a nyilas vezetőkkel együtt hagyta el az országot. Több szélsőséges orgánomot szerkesztett, emigrációja után is politikailag aktív maradt, beállítottsága nem változott.

Nyíró József szépirodalmi munkásságában a szélsőséges politikai nézetek nem jelennek meg – az általa szerkesztett lapok szerkesztőségi cikkeiben azonban kétségtelenül igen. Alakjának árnyalt megítéléséhez tehát – az Országgyűlés elnökének szavaival egyetértve (sajtótájékoztató, Marosvásárhely, 2012. május 24.) – külön kellene választanunk politikai és írói munkásságát (így járt el a közoktatási kormányzat is, amikor Nyíró József prózáját a NAT részévé tette). A közterületek elnevezésére vonatkozó, hivatkozott törvényi hely azonban nem tesz lehetővé ilyen elkülönítést, további mérlegelést. Nyíró József tagadhatatlanul tevékenyen részt vett az egyik XX. századi önkényuralmi rendszer fenntartásában, így nevének közterület-elnevezésként való felhasználása – kétségbevonhatatlan írói erényei ellenére – a törvény betűje szerint tilalom alá esik. Megjegyzendő, hogy Székelyudvarhelyen több mint egy évtizede utca viseli a nevét, nyilvánvalóan a román hatóságok tudtával és engedélyével.”

A Rendelet 4. § (1) bekezdése szerint a környező közterületek vizsgálata alapján megállapítható, hogy egyedüli közterületi kapcsolata a Márton Áron utcával van. Márton

Áron életrajzát megvizsgálva pedig megállapítható, hogy munkásságához legszorosabban Jakab Antal személye fűződik.

Jakab Antal (Kilyénfalva, 1909. március 13. – Gyulafehérvár, 1993. május 5.) erdélyi katolikus püspök.

1909. március 13-án született a Csík vármegyei Kilyénfalván. Az elemi iskolát szülőfalujában végezte, gimnáziumba Gyergyószentmiklóstra járt és végül Déván érettségizett, majd 1929-ben felvételt nyert a gyulafehérvári Papnevelő Intézetbe.

Első kápláni állomáshelye Gyergyóditró volt. 1936. júliusban püspöke Kolozsvárra helyezte a belvárosi Szent Mihály plébániára, **Márton Áron főesperes-plébános mellé**. A későbbi püspök itt figyelt fel fiatal munkatársa szorgalmára és kiváló tulajdonságaira.

1939. februárjában Márton Áront püspökké szentelték. Az új püspök Jakab Antalt még ugyanebben az évben további teológiai tanulmányok végzésére Rómába küldte. 1942-ben „magna cum laude” minősítéssel védte meg a Lateráni Egyetemen doktori disszertációját.

Időközben, az 1940. évi második bécsi döntés következtében az egyházmegye két részre szakadt. Ezt követően Márton Áron a Magyarországhoz visszakerült Kolozsvárott püspöki helytartóságot hozott létre, és Jakab Antalt, hazatérte után, Kolozsvárra helyezte és kinevezte a püspöki helytartósági iroda titkárának.

Az elnyomó állam egyre fokozódó szorításában nehéz feladatot jelentett a papi szeminárium létfeltételeinek folyamatos biztosítása.

1949. június 21-én a román állami szervek letartóztatták Márton Áron püspököt. Ettől fogva hosszabb ideig titkosan kinevezett ordináriusok („ideiglenes kormányzók”) irányították az egyházmegyét, akiket a securitate egymás után letartóztatott. 1951-ben átvette az egyházmegye kormányzását és még ugyanebben az évben letartóztatták. Összesen több mint 12 évet raboskodott, végigjárva Románia szinte valamennyi börtönét. 1964. április 16-án szabadult. A börtönben, főként az ólombányában töltött évek súlyos nyomot hagytak egészségi állapotán.

Szabadulása után hónapokig nem engedték papként működni. Egy idő után hallgatólagosan megtúrta a hatóság, hogy Görgényszentimrén, majd Búzásbesenyőn lelkipásztorkodhasson. 1966-ban (a korábban kiszabadult) Márton Áron püspök hivatalosan is kinevezte Kerelószentpál plébánosává. Miután megkapta a gyulafehérvári tartózkodási engedélyt, 1968. október 1-jétől visszanyerte egyházbizományos és 1970-től erkölcsstanári katedráját. 1970-től művészettörténetet is tanított a papnövevényeknek.

1971. december 23-án VI. Pál pápa kinevezte segédpüspökké - utódlási joggal - Márton Áron mellé. Mivel a román állam nem járult hozzá, hogy Jakab Antalt, amint Márton Áron szeretne volna, Kolozsvárott, a Szent Mihály templomban szenteljék püspökké, ezért a szentelésre a római Szent Péter Bazilikában került sor. A szentelést maga VI. Pál pápa végezte 1972. február 13-án.

1980. április 2-ig segédpüspökként szolgálta hűségesen az egyházmegyét. Márton Áron nyugdíjba vonulása után, a legkeményebb Ceaușescu-i diktatúra éveiben ő lett az egyházmegye nyolcvanadik megyés püspöke.

Jakab Antal 81 évesen vonult vissza. 1993. május 5-én, 84 éves korában hunyt el súlyos betegségben. A gyulafehérvári székesegyház kriptájában nyugszik nagy elődje, Márton Áron mellett.

A térség önkormányzati képviselője, Engert Jakabné javasolja, hogy a közterület tágabb környezetére tekintettel a magyar irodalom jeles személye, Wass Albert is a döntési változatok részét képezze.

Wass Albert

1908. január 8-án a Kolozsvár melletti Válaszúton látta meg a napvilágot. Az alapfokú iskola elvégzése után tanulmányait Magyarországon, Németországban és Franciaországban folytatta. A tanulás mellett íróként és költőként alkotott. Műveivel már diákkorában beírja nevét a magyar irodalom aranykönyvébe. 1932-ben visszatér Erdélybe, hogy családja megmaradt birtokán átvegye a gazdaság vezetését. Mivel hazaérkezése után szinte azonnal katonai behívót kap a román hadseregbe, erre csak két évvel később kerülhetett sor. Miután nagyapja meghalt, átvette egyházi tisztségét, így az erdélyi református egyház püspökségének főgondnoka lett. Abban az időben, amikor országszerte elharapózott a román nacionalizmus, életveszélyes volt az erdélyi magyar nemzetiség jogait védeni. Ő mégis ezt tette, földbirtokosként, íróként, és közéleti személyiségként egyaránt. Észak Erdély 1940-es Magyarországhoz való visszacsatolása után, királyi erdőfelügyelőként és a kolozsvári „Ellenzék” nevű lap szerkesztőjeként dolgozott. Fasiszta ellenes magatartása, viselkedése és cikkei miatt, a Gestapo látókörébe kerül. Rövid idő alatt másodszor is katona lesz, de ezúttal a magyar hadseregben. 1944-ben, Magyarország német megszállása után, a Gestapo őt is letartóztatja. Néhány nap múlva szabadon engedik és folytathatja tiszti tevékenységét, az orosz megszállásig. Utolsó pillanatban hagyja el az országot.

Rövid amerikai fogság és pár év németországi tartózkodás után, négy fiával kivándorol Amerikába. Hátra hagyva az őt követni nem akaró feleségét és időközben megszületett Endre nevű fiát. Amerikában, 1998-ban bekövetkezett haláláig magyar hazája és az erdélyi magyarság ügyét szolgálta. Íróként, közéleti személyiségként, egyetemi tanárként és különböző magyar szervezetek tagja és vezetőjeként egyaránt erőfeszítéseket tett a két békediktátum igazságtalanságainak közvélemény előtti feltárása érdekében.

Ez irányú tevékenysége a román diktátor, Ceaușescu figyelmét is felkeltette. Olyannyira, hogy parancsára, a hírhedt Securitate ügynökei több ízben is az életére törtek, de nem ezek voltak a román hatalom első ilyen irányú próbálkozásai. Már korábban is meg akartak szabadulni a népe védelmezőjeként számukra kényelmetlenné vált magyar gróftól. Ennek érdekében egy rögtön ítélő román bíróság még 1946-ban halálra ítélte. A hamis vádak alapján kimondott halálos ítélet következtében, Wass Albert soha többé nem látogathatott haza Erdély földjére. Arra a földre, ahol ősei több mint ezerszáz esztendőn keresztül, kemény és kitartó munkával, megélhetést és kultúrát teremtettek. S nem csak a maguk, hanem több ezer család számára. Hamvait viszont kívánságának megfelelően a marosvécsi Kemény kastély kertjében temették el barátja és harcostársa, báró Kemény János mellé.

Fentiekre figyelemmel a bizottság javasolja, hogy a Tisztelt Közgyűlés **a kecskeméti, 10576/69 hrsz-ú közterületi ingatlant**

A változat: Jakab Antal köznek,

B változat: Wass Albert köznek

nevezze el.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 33. § (2) bekezdés 51. pontja szerint illetékmentes az állandó személyazonosító igazolvány és a lakcímet igazoló hatósági igazolvány kiadására irányuló eljárás.

Az Itv. melléklete IV. fejezet 2. d) alpontja alapján illetékmentes a **forgalmi engedély cseréjére** irányuló eljárás, amennyiben arra a helység, az utca, egyéb helymeghatározó adat nevének vagy számának megváltozása miatt kerül sor.

Az Itv. 33. § (2) bekezdés 26. pontja értelmében a **közigazgatási hatóságnál nyilvántartott adatokban bekövetkezett változások** jogszabályi előírásan alapuló, kötelező bejelentése, továbbá 50. pontja alapján a **vállalkozói igazolvánnyal és az üzlet működési engedélyével** kapcsolatos eljárás illetékmentes.

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 53. § (1) bekezdése szerint:

*„(1) A változást **illeték és közzétételi költségtérítés megfizetése nélkül lehet bejelenteni a cégbíróságnak, ha a változás állami vagy önkormányzati döntés alapján a cég székhelyének (telephelyének, fióktelepének) más megye illetékességi területéhez való csatolására vagy a cégjegyzékbe bejegyzett helységnév, utcanév, illetve házsám változására vonatkozik. A cég a változást annak bekövetkezését követő 180 napon belül köteles bejelenteni a cégbíróságnak.**”*

A fentieket összegezve címváltozás esetén

- a lakcímgazolvány- és
- a forgalmi engedély cseréje,
- az egyéni vállalkozás adatváltozásának nyilvántartásba vétele,
- a telepengedély és a működési engedély, valamint a bejelentés köteles kereskedelmi- és ipari tevékenységek adatváltozásainak nyilvántartásba vétele

illetékmentes.

Továbbá a gazdasági társaságoknál a közterület nevének változását illeték és közzétételi költségtérítés megfizetése nélkül lehet bejelenteni a cégbíróságnak.

A központi címregiszterről és a címkezelésről szóló 345/2014. (XII. 23.) Korm. rendelet (továbbiakban KCR rendelet) 4. § (1) bekezdése szerint a Kormány címképzésért felelős szervként az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjét jelöli ki.

A KCR rendelet 4. § (2) bekezdése értelmében a címképzésért felelős szerv az illetékességi területére vonatkozóan ellátja a címkezeléssel összefüggő feladatokat.

A Központi Címregiszter a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás címnyilvántartásán és az ingatlan-nyilvántartáson keresztül hiteles adatforrást biztosít a címadatot tartalmazó állami és önkormányzati nyilvántartások számára.

A KCR rendelet rendelkezései alapján az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint települési cím változással érintett ingatlanok címképzése hivatalból történik díj- és illetékmentes eljárás keretében. A települési cím megállapításáról az érintettek igazolás formájában külön értesülnek.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megtárgyalására és a döntés meghozatalára.

Kecskemét, 2016. február 29.

Dr. Sztachó-Pekáry István
bizottsági elnök

**KECSKEMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS
KÖZGYŰLÉSE**

Határozat-tervezet

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
...../2015. (III. 24.) határozata
Közterület elnevezések

Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése megtárgyalta a Jogi és Ügyrendi Bizottság 7660-3/2016. számú előterjesztését és az alábbi határozatot hozta:

A közgyűlés úgy dönt, hogy:

1. **A kecskeméti, 21971/8 hrsz-ú ingatlanból álló közterületet**

A változat: Gábor Dénes utcának,

B változat: Déri Miksa utcának

nevezi el.

2. **A kecskeméti, 5421 hrsz-ú és 6070/2 hrsz-ú közterületi ingatlanok részét képező Erdei Ferenc tér elnevezésű területet Mészöly Gyula térnek nevezi át.**

3. **A kecskeméti, 10576/177 hrsz-ú és 10579/42 hrsz-ú ingatlanokból álló közterület vonatkozásában a jogász, főispán, országgyűlési képviselő, vallás- és közoktatásügyi miniszter Lukács György (1865-1950) számára állít emléket.**

4. **A kecskeméti, 10576/69 hrsz-ú, Nyíró József köz elnevezésű közterületi ingatlant**

A változat: Jakab Antal köznek,

B változat: Wass Albert köznek

nevezi át.

5. **Közgyűlés felkéri Dr. Határ Mária jegyzőt, hogy a közterület elnevezések folytán szükségessé vált utcanévtáblák megrendelése és kihelyezése érdekében a szükséges intézkedéseket tegye meg.**

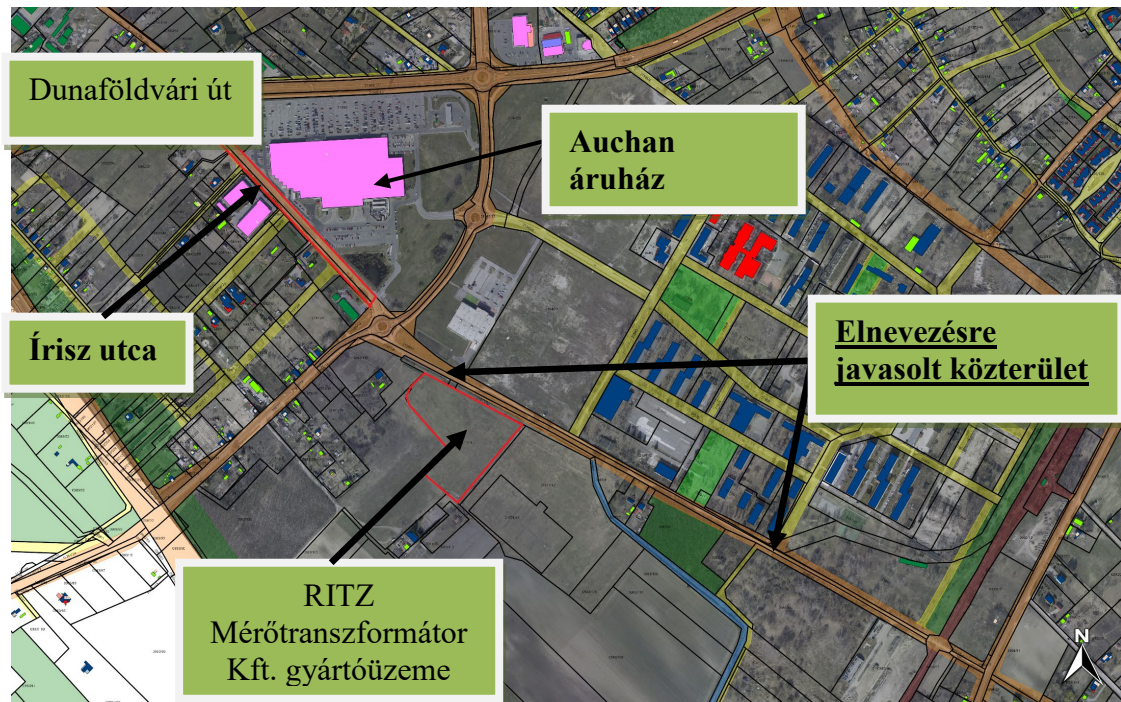
6. **A közgyűlés felkéri Dr. Határ Mária jegyzőt, hogy a közterületek elnevezéséről helyben szokásos módon adjon tájékoztatást és közvetlenül is tájékoztassa az illetékes szerveket, továbbá tájékoztassa a címváltozással érintett ingatlanok tulajdonosait.**

Határidő: 2016. május 24.

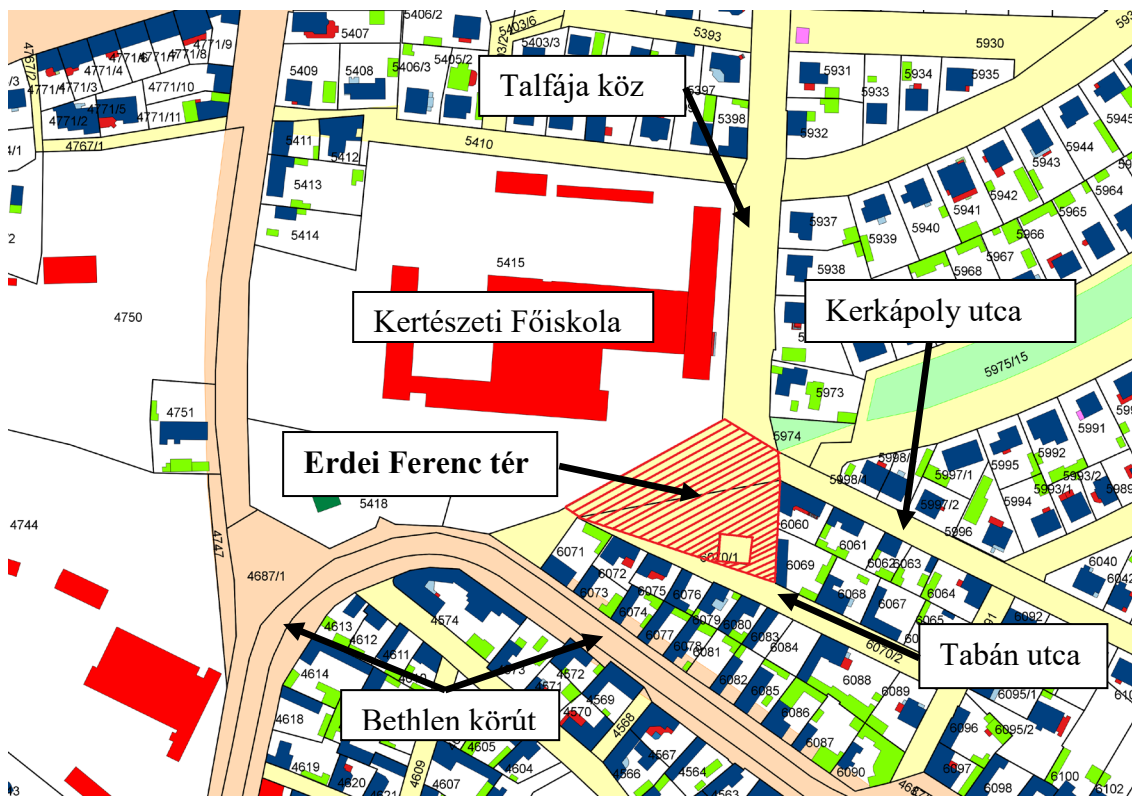
Felelős: Dr. Határ Mária jegyző

Melléklet:

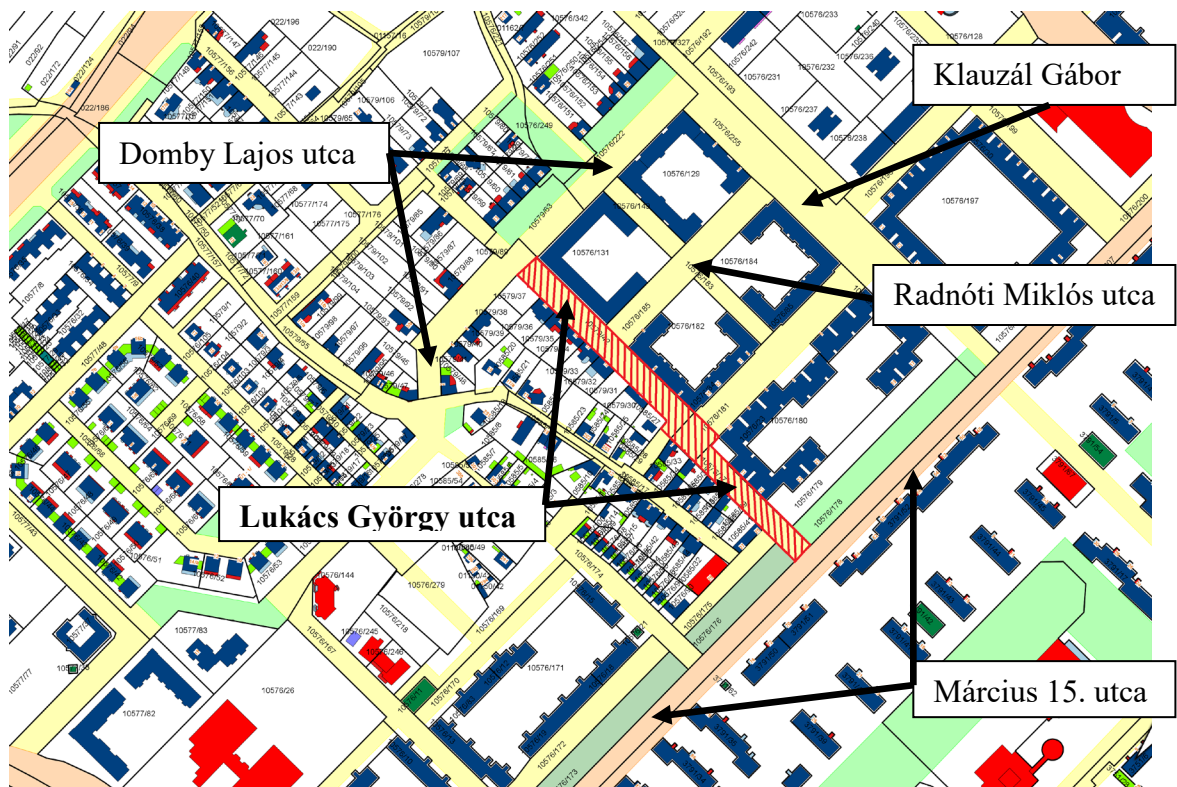
A határozat 1. pontjához:

A határozat 2. pontjához:

A határozat 3. pontjához:

A határozat 4. pontjához:

